

gemeente Cuijk

documentnr.: INT/C/13/02955 – zaaknr.: Z/C/13/03743

Raadsinformatiebrief

Onderwerp : Breedband Land van Cuijk
Aard : Actieve informatie
Portefeuillehouder : G.M.P. Stoffels
Datum college : 10 september 2013
Openbaar : Ja

Afdeling : RB
Contactpersoon : Arjan Eising
Telefoon : 06-53531124
E-mail : arjan@ereal.nl

In te vullen door de griffie

Nummer brief : 2013-144
Datum verzending : 12 september 2013
Nummer weekbericht : 36

Aanleiding

Vanuit de strategische visie Land van Cuijk is als een van de speerpunten breedband benoemd.

Projecttrekker voor dit onderdeel is wethouder Gerard Stoffels.

Op verzoek van de wethouder is een plan van aanpak opgesteld voor de uitrol van breedband in het Land van Cuijk. Hierbij wordt de doelstelling vanuit de strategische visie als uitgangspunt genomen:

Een open breedbandnetwerk met 100% dekking van alle huishoudens, bedrijven en instellingen in zowel de kernen en buitengebieden van het Land van Cuijk. Dit tegen een aantrekkelijk marktconforme prijs.

Dit plan van aanpak heeft het college inmiddels vastgesteld ter goedkeuring. Dit ligt voor u ter inzage (bijlage).

Inhoud

Om de doelstelling met betrekking tot de breedband realisatie te verwezenlijken is het noodzakelijk om een onderzoek uit te voeren naar de haalbaarheid.

Belangrijk is dat daarbij een actieve rol van de gemeente nodig is. Neemt de gemeente een passieve rol aan dan worden door de markt alleen de meest rendabele gebieden (binnen de bebouwde kom) van breedband voorzien. Ook neemt de kans van realisatie van een breedbandnetwerk in het buitengebied af, omdat een losse businesscase buitengebied niet reëel is. Kortom: met een passieve rol zal alleen de kern verglaasd worden met mogelijk de overige kernen. Met een actieve gemeentelijke rol is een realistisch en uitvoerbaar scenario te ontwikkelen, waardoor de hele gemeente van breedband kan worden voorzien. Het is echter belangrijk welke kosten, investeringen en risico's hiermee gepaard gaan. Dit maakt onderdeel uit van het gehele onderzoek.

In dit kader is de notitie "Strategievorming toekomstgericht breedband gem. Boxmeer" eveneens voor u ter inzage (bijlage) toegevoegd. Dit onderzoek is in Boxmeer uitgevoerd, echter wel bruikbaar om te begrijpen waarom er van de gemeente een actieve rol wordt verwacht in relatie tot de doelstelling.

Het onderzoek zal zich eerst toespitsen op een drietal thema's:

- Welke organisatievorm dient er gekozen te worden en past het beste bij de gekozen doelstelling
- Welke geografische scope wordt beschouwd en wat betekent dit voor de aanleg van breedband
- Is er voldoende markt voor deze dienst binnen de gemeente Cuijk

Er zal tevens een eerste exploitatieopzet worden opgesteld om inzicht te verkrijgen in de totale investeringsopzet. Ook worden de financiering en mogelijke subsidies nader beschouwd. De Provincie heeft een breedbandfonds in het leven geroepen waarbij er projecten kunnen worden aangeleverd eind dit jaar. Bedoeling is om hier gebruik van te maken.

Van de gemeenten zal bij uitvoering van het project een actieve rol in de vorm van een garantstelling t.b.v. een deel van de financiering van de aanleg hoogstwaarschijnlijk noodzakelijk zijn. Na afronding van het eerste onderzoek zullen en kunnen wij u uitgebreid informeren over de haalbaarheid en de risico's die de gemeente in dit traject loopt. Daarnaast is er dan duidelijkheid over de totale budgetten voor aanleg en welke organisatievorm dit gaat trekken.

Concreet komt het er op neer dat de gemeente nu een beperkt budget beschikbaar stelt van € 28.000,- om de eerste fase van het onderzoek naar de uitrol van breedband tegen kostprijs mogelijk te maken. De kosten zullen worden meegenomen bij najaarsnota 2013 en gedekt worden uit de restant post onvoorzien. Indien dit onderzoek positief uitpakt zal er een aanvullend budget nodig zijn tot aan realisatie. Deze kosten worden bij doorgang van het project ingebracht in de exploitatie van het breedbandproject.

Subsidieregelingen: Leefbaarheid@brabant en Breedbandfonds:

Voor de eerste onderzoeksfase wordt geopteerd voor een subsidie in het kader van de regeling Leefbaarheid@brabant. Deze subsidie is allerm minst zeker, echter voorziet wel in dit type project. Eind dit jaar is er een tweede inschrijvingsronde die in november opengesteld wordt. Hiervoor zal zeker een aanvraag worden ingediend. De omvang van de regeling is een bedrag van 4,8 mln. met een maximum bijdrage per project van € 500.000,-. De gehele onderzoeksfase met betrekking tot de haalbaarheid zal worden betrokken in de aanvraag.

Het Breedbandfonds is een zogenaamd revolving fonds, met een grootte van 50 mln euro. Belangrijk is de doelstelling van het fonds:

- Het aansluitbaar maken van ca 50.000 huishoudens in instellingen en bedrijven op hoogwaardig breedband in de witte buitengebieden.
- Het aansluiten van 3000 bedrijven op de witte bedrijventerreinen.

Witte gebieden zijn gebieden waar geen breedbandinfrastructuur bestaat of waar particuliere investeerders niet van plan zijn binnen drie jaar deze infrastructuur aan te leggen. Het zijn vooral plattelandsgebieden met een laag bevolkingsaantal. Aanvragen voor staatssteun in deze gebieden keurt de Europese Commissie goed;

Andere gemeenten in het Land van Cuijk:

De raad van Boxmeer heeft reeds eind vorig jaar gevraagd om onderzoek te doen naar de mogelijkheden van glasvezel. Recentelijk is in Boxmeer het onderzoek afgerond, (zie ook bijlage Strategievorming toekomstgericht breedband gem. Boxmeer, G3 advies). Conclusie van dit onderzoek is dat er een actieve rol van de gemeente is vereist om te komen tot een open en gebied dekkend breedband net. Er is een marktscan gehouden onder marktpartijen waaruit bleek dat zij dit niet gaan oppakken. Dit stuk is bijgevoegd ter informatie. Men kan er van uitgaan dat de resultaten en conclusies van een dergelijk onderzoek in de gemeente Cuijk van gelijke strekking zal zijn.

In de andere gemeenten in het Land van Cuijk zijn er nog geen initiatieven opgestart. Bedoeling is om deze gemeenten op zeer korte termijn te benaderen met een soortgelijk voorstel. Het is de wens om in het gehele Land van Cuijk gelijktijdig op te trekken teneinde de slagingskans te optimaliseren, immers er dient veel werk verzet te worden om draagvlak te creëren onder de inwoners. Aan de andere kant mag het niet zo zijn dat indien één der gemeenten zich genoodzaakt ziet om zich terug te trekken, dit het gehele traject obstrueert. De opgave dient daarom per gemeente aangepakt te worden, het is de bedoeling om op korte termijn alle gemeenten te informeren en commitment bij deze colleges te verkrijgen om deze aanpak te volgen.

Planning:

De planning is als volgt:

Goedkeuring PVA verkennende fase:	oktober
Uitvoeren initiatieffase (budget vanuit regiovisie)	oktober- januari 2014
Go no go besluit 2 ^e fase ontwerp	februari 2014
Ontwerpfase en lobby draagvlak,	febr 2014- dec 2014
Go no go besluit op basis van voldoende deelname	jan 2015
Uitvoeringsfase, (budget vanuit revolving fund provincie, banken en derden)	2015

Voor een verdere inhoudelijke toelichting verwijzen wij u naar het Plan van aanpak breedband gemeente Cuijk.

Procedurale informatie

Thans zal de eerste fase van het plan van aanpak worden uitgevoerd.

In januari 2014 zullen de resultaten worden geëvalueerd en dient er een besluit genomen te worden om door te gaan of niet.

Tevens zal er met de andere gemeenten in het Land van Cuijk direct contact worden gezocht om verder samen op te trekken. Wij zullen u hierover uiteraard tijdig informeren.

Bijlagen

- Plan van aanpak Breedband Land van Cuijk
- Strategievorming toekomstgericht breedband gem. Boxmeer, G3 advies (*ligt voor raads- en commissieleden vertrouwelijk ter inzage bij de griffie*)

Burgemeester en wethouders van Cuijk

mr. R.P. Hoffmann
secretaris

mr. W.A.G. Hillenaar
burgemeester

Plan van aanpak breedband Land van Cuijk

Datum: augustus 2013

Opdrachtgever: Gemeente Cuijk

Bestandsnaam: Plan van aanpak breedband Land van Cuijk

Versie: 1.0

Inhoudsopgave

Inleiding	3
2 Toelichting glasvezel en breedband	3
3 Het coöperatieve model.....	1
4 Het Plan van Aanpak.....	8
5 Organisatie	14
6 Financiële aspecten.....	15

Inleiding

In het land van Cuijk is de wens om breedband te realiseren. Dit is onder andere vastgelegd in de strategische visie van het Land van Cuijk als een van de 15 speerpunten voor de komende jaren. Het Land van Cuijk wil een onderzoek starten naar de haalbaarheid van een breedband netwerk met als uitgangspunt een breedband voor iedereen.

In dit plan van aanpak wordt allereerst een korte uiteenzetting gegeven van de uitgangspunten en de huidige stand van zaken m.b.t. glasvezel. Hierna wordt aangegeven wat er voor nodig is om te komen tot een glasvezelnet in het Land van Cuijk en welke eerste stappen nu genomen dienen te worden.

Er wordt verwezen naar diverse notities, zie bijlagen als het gaat om wat de mogelijkheden van glasvezel zijn waarom dit een noodzakelijke nutsvoorziening voor het Land van Cuijk is.

Doelstelling is een open breedbandnetwerk met 100% dekking* van alle huishoudens, bedrijven en instellingen in zowel de kernen en buitengebieden van het Land van Cuijk. Dit tegen een aantrekkelijk marktconforme prijs.

Het netwerk dient in capaciteit toekomstbestendig te zijn en vrij toegankelijk te zijn voor alle diensten aanbieders. Op deze wijze wordt er een optimale concurrentie tussen aanbieders van diensten bereikt en kunnen innovatieve diensten snel in gebruik genomen worden.

Een dergelijke voorziening is te zien als een nutsvoorziening die voor de gehele gemeenschap bereikbaar is.

In dit plan van aanpak wordt ingezoomd op het coöperatieve model. Een model waarbij de gemeenschap zelf deze voorziening aanlegt en beheert, zonder een commerciële doelstelling.

2 Toelichting glasvezel en breedband

Wat is nu glasvezel en wanneer spreken we over breedband?

Breedband is het telecommunicatie netwerk dat ons in staat stelt een veelheid aan diensten te betrekken van aanbieders, uiteenlopend van bankieren, allerhande producten en diensten, entertainment, gaming, telewerken, afstandsleren, communicatie met overheden en instellingen, en zorgdiensten.

Er kan een onderscheid worden gemaakt tussen basisbreedband (o.a. koper/ADSL) en hoogwaardige breedband infrastructures (in het Engels "Next Generation Access Networks" of NGA netwerken, definitie Europese Unie)). Deze netwerken bestaan geheel of gedeeltelijk (in het geval van kabel) uit glasvezel, waardoor er veel meer bandbreedte wordt geboden. Hierdoor wordt de snelheid van de toegang tot het internet verhoogd en wordt het gebruik van specifieke applicaties en toepassingen mogelijk.

Glasvezel, ook fiber genoemd, is een haardunne vezel van glas. Glasvezel wordt onder meer toegepast als optische vezel in telecommunicatie, waarbij licht wordt gestuurd door lange vezels van optisch zeer helder glas om signalen betrouwbaar over grote afstanden te transporteren. Glasvezel voldoet aan de eisen van een NGA netwerk conform de voorschriften van de EU.

Hoe is een breedband netwerk opgebouwd?

Men onderscheidt bij breedband in principe 3 lagen:

Laag 1: de Passieve laag

Deze laag bestaat uit de ondergrondse kabels en mantelbuizen en boven de grond de zogenaamde POP stations, in deze stations worden de huisaansluitingen gebundeld.

Bij de huidige verbindingen in koper en CAI kabel zijn de eigenaren respectievelijk KPN, UPC en Ziggo. Voor glasvezel is Reggefiber de bekendste, verder zijn er enkele lokale eigenaren in een coöperatie zoals Heeze Leende of particulier investeerders zoals in Boekel.

Laag 2: Actieve laag

De actieve laag van een breedbandnetwerk omvat de schakelapparatuur in de POP stations en de schakelapparatuur bij de eindgebruiker in huis. Eigenaren in de huidige situatie zijn veelal dezelfde partijen als bij laag 1.

Laag 3: de diensten laag

In laag 3 bevinden zich allen dienstverleners die hun diensten over het netwerk kunnen leveren. Het gaat dan met name om radio, televisie, internet en telefonie. De laatste tijd worden ook steeds meer andere diensten voor de zorg en bewaking etc. geleverd.

Hier is een scala aan grotere en kleinere partijen actief. Dit zijn er ondertussen al tientallen.

De dienstaanbieder is degene die met de eindgebruiker consument het contract heeft. Hij brengt in principe alle lagen in rekening.

Welke opties zijn er voor een breedbandnetwerk in het Land van Cuijk?

Voor de breedbandvoorziening in Land van Cuijk kan voor een coaxkabel of glasvezel infrastructuur worden gekozen. Daarnaast is er nog het draadloze 4G en vervolgens 5G netwerk en draadloze straalverbindingen. De mogelijke opties voor realisatie dienen getoetst te worden aan de uitgangspunten en randvoorwaarden.

Op de langere termijn zal de breedbandcapaciteit zeer sterk groeien. Ook het aanbod aan diensten zal daarmee sterk toenemen, reden waarom het belangrijk is om te kiezen voor een type netwerk dat geen beperkingen in die zin zal gaan vormen.

Voor de exploitatie van laag 1 door commerciële partijen zoals Reggefiber bestaat er daarnaast ook de mogelijkheid de aanleg van het netwerk op een coöperatieve basis te organiseren. In Noord-Brabant zijn in de afgelopen tijd een aantal geslaagde initiatieven gerealiseerd of in uitvoering. In de gemeente Heeze Leende heeft men gekozen voor een coöperatief model. Daarnaast is in Boekel de eerste laag in handen van enkele ondernemers en de rest is open.

- *NB 100% dekking is met glasvezel moeilijk te realiseren in het buitengebied, er wordt wel naar gestreefd. Er zijn echter alternatieven voorhanden.*

3 Het coöperatieve model

Wat is de reden om met een coöperatief model te werken?

Er is in den lande vaker onderzoek gedaan naar de wijze waarop breedband het beste kan worden uitgerold in een gemeente. Er zijn diverse commerciële aanbieders de grootste is Reggefiber, die zich met name richt op aanleg van breedband in gemeentelijke kernen. Vanwege de hogere kosten wordt het buitengebied vaak buiten beschouwing gelaten, tenzij daar door derden, (lees de overheid) bijbetaald wordt.

Het doel van een gemeenschappelijk net is om tegen gelijke abonnementskosten de buitengebieden zoveel als mogelijk mee aan te sluiten. Dit kan mede door de revenuen van de aansluitingen in de kernen niet als rendement te incasseren maar te investeren om de buitengebieden te ontsluiten. Mede door een langere afschrijvingsduur te hanteren wordt het tarief toch aantrekkelijk in verhouding tot een commerciële aanbieder met winst oogmerk. Tevens kunnen de maandelijkse kosten per aansluiting op termijn omlaag bij toename van het aantal aansluitingen.

Een coöperatief model zou goed aansluiten bij deze doelstelling. Het wordt dan ook eenvoudiger om in de toekomst aanvullende diensten aan te bieden of het netwerk aan te passen of uit te breiden zonder hoge kosten. Tevens dient er gekeken te worden naar het ontsluiten van de diverse instellingen (onderwijs zorg e.d.) en bedrijventerreinen.

Hoe zit het coöperatief model in elkaar? (uitleg naar voorbeeld Heeze Leende).

Een coöperatie heeft de volgende belangrijke kenmerken:

De leden van de coöperatie zijn uiteindelijk de beslissers. Zij zijn gezamenlijk eigenaar van de vennootschap en besluiten welke koers deze vennootschap vaart. De vennootschap heeft eigendom in dit geval een glasvezelnet.

De leden kiezen gezamenlijk een bestuur om de vennootschap te voorzien van een dagelijkse leiding. Dit bestuur bestaat uit een aantal directieleden die belast zijn met het **dagelijkse bestuur**.

Daarnaast is er een **Raad van Commissarissen** die toezicht houdt op het dagelijkse bestuur en stuurt op de doelstellingen die de corporatie heeft geformuleerd. Bij belangrijke besluiten worden zij geconsulteerd. (In de RVC Heeze-Leende zijn 2 commissarissen door de gemeente benoemd.)

De ledenraad

De Ledenraad is de vertegenwoordiging van alle leden in de coöperatie. Zij worden door de leden gekozen en zij hebben de eindverantwoordelijkheid voor het goedkeuren van de begroting en jaarrekening van de coöperatie.

Aanleg:

Het fysieke netwerk,(laag 1) wordt in opdracht van de coöperatie aangelegd en wordt ook haar eigendom. Om dit aan te kunnen leggen zal er geld aangetrokken moeten worden. Er zijn banken die een lening verstrekken echter wel onder de voorwaarde dat er voldoende inwoners meedoen, bijvoorbeeld 50% participatie, in Heeze Leende.

In veel gevallen zal er een garantie op de lening moeten worden gegeven door de gemeente, voor 80% in Heeze Leende. De gemeente ontvangt hiervoor jaarlijks achteraf een garantiepremie van 3,8% op het bedrag waarvoor men garant staat, (dit dient een marktconforme vergoeding te zijn i.v.m. staatsteun). Door de uitgifte van obligaties aan zowel leden als bedrijven en investeerders dient de rest van kapitaal bijeengebracht te worden.

Naast financiering bij de bank is er wellicht de mogelijkheid om in aanmerking te komen voor het revolving fund breedband van de Provincie Noord Brabant. Hierin is 50 miljoen euro gereserveerd om initiatieven op het gebied van breedband te stimuleren. Dit geld is revolving dat wil zeggen het betreft een lening met een rentetarief. Onlangs is dit fonds door de Provincie goedgekeurd.

De coöperatie zal geld gaan verdienen zodra de contractanten diensten afnemen en abonnementsgeld gaan betalen. Voor laag 1 kan dan het vastrecht per maand worden afgerekend.

Hoe zit het met deelname door commerciële partijen?

Om de doelstellingen te halen zal het problematisch worden om met commerciële partijen onrendabele gebieden aan te sluiten. Hiervoor zal men, zo is gebleken, toch de rekening neerleggen bij de overheid of de contractant.

In de fase van uitvoering kunnen wel marktpartijen gevraagd worden om deel te nemen in het project op basis van de randvoorwaarden van de initiatiefnemer.

In alle gevallen zullen de gemeenten in het Land van Cuijk het initiatief moeten nemen in het opzetten en organiseren van de vraagbundeling onder haar inwoners, bedrijven en instellingen.

Daar de vraagbundeling in de vorm van getekende contracten moet plaats vinden, zal vooraf een duidelijke keuze moeten worden gemaakt voor de organisatievorm. De benodigde inspanning vanuit de gemeente bij een keuze voor een commerciële partij is kleiner dan voor het coöperatieve model.

Met de aanpak volgens het coöperatieve model stelt de gemeente in het Land van Cuijk het algemene belang van haar inwoners ook op langere termijn veilig.

Bijkomend voordeel van het coöperatieve model is een hoge lokale betrokkenheid van zowel burgers als bedrijven dat het draagvlak voor de aanleg van een glasvezelnetwerk sterk vergroot.

4 Het Plan van Aanpak

Vraagstelling:

Is het haalbaar om in het Land van Cuijk een breedbandnet op te zetten voor het gehele gebied en welke organisatievorm kan dan het beste gekozen worden?

Is er voldoende draagvlak in het Land van Cuijk voor het coöperatieve model dat elders in den lande succesvol is gebleken en aan welke randvoorwaarden dient het project dan te voldoen?

Is er voldoende draagvlak onder de bewoners en stakeholders om deel te nemen?

Aanpak per gemeente:

Het zou te complex worden om deze vraagstelling voor het gehele Land van Cuijk centraal op te pakken. Het is gebleken dat het verstandiger is om de opgave per gemeente aan te pakken. Zo wordt ook snel duidelijk welke gemeente voldoende draagvlak onder haar inwoners heeft. Per gemeente kan er dan een financiële exploitatie opgesteld worden.

Daarnaast is het natuurlijk zinnig om de opgedane kennis en ervaringen zoveel mogelijk te delen en te benutten. In de gemeente Boxmeer is reeds enig voorwerk verricht terwijl in de andere gemeenten in het Land van Cuijk nog geen inzicht is verkregen in de ins en outs van glasvezel.

Resultaat:

Een breedband netwerk dat tot in de verre toekomst voor alle inwoners toegankelijk is tegen de laagste tarieven, met de mogelijkheid hier nieuwe diensten aan toe te voegen.

In de strategische visie Land van Cuijk is er budget beschikbaar gesteld om de haalbaarheid van een gemeentedeckend open netwerk tegen kostprijsniveau verder te onderzoeken. Dit is echter een zeer beperkt budget waarbij er met 5 gemeenten gedeeld moet worden.

Naar schatting is een budget van ca.€ 28.000,- noodzakelijk voor de eerste stappen in de gemeente Cuijk. Indien Grave, Mill en St. Anthonis ook besluiten deel te nemen in het plan treedt er synergy op. Dit betekent dat er wel meer budget nodig is maar naar schatting niet het dubbele, hier zou zo'n 30% bespaard kunnen worden.

Naar verwachting kan met het budget het volgende worden geïnventariseerd:

- Welke organisatievorm sluit het beste aan bij de doelstelling;
- Wat is geografisch gezien de scope;
- Is er voldoende commitment bij de belangrijkste instellingen (corporatie, onderwijs e.d.) en gemeente(n) binnen het Land van Cuijk en hoe groot is het draagvlak onder inwoners.

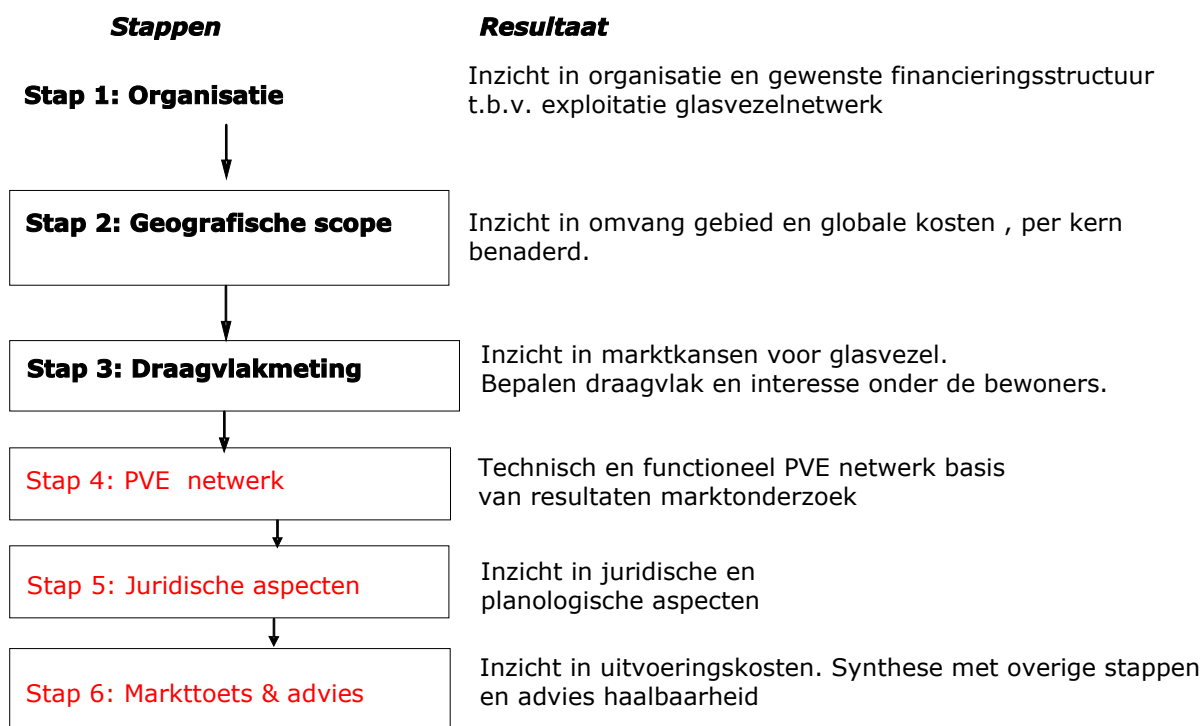
Na deze fase dient besloten te worden het breedband project al dan niet verder uit te rollen (ontwerpfase) per gemeente.

Stand van zaken Boxmeer:

In Boxmeer heeft G3 advies een notitie opgesteld over de strategiekeuze voor een breedbandnet in de gemeente Boxmeer. De gemeente heeft reeds budget beschikbaar gesteld om nader onderzoek te verrichten. Dit ligt in lijn met de doelstelling van dit plan van aanpak.

In het rapport adviseert G3 om als gemeente toch vooral het initiatief te houden, indien er waarde gehecht wordt aan het publieke belang (ontsluiting buitengebied, keuzevrijheid, innovatie, drempelloze toetreding van lokale diensten e.d).

In onderstaand schema zijn de verschillende processtappen weergegeven om te komen tot een totale haalbaarheidsstudie voor aanleg van glasvezel in het Land van Cuijk. Met andere woorden om te komen tot een Go no go besluit en over te gaan tot daadwerkelijke aanleg.

NB stap 4 tm 6 zitten niet in het huidige budget

Stap 1 Organisatiestructuur

Doel

Onderzoek naar de gewenste organisatiestructuur, voor de exploitatie van het glasvezelnetwerk. Wie neemt deel in de organisatie? Welke lobbyisten (waarvoor?) kunnen worden ingezet? Welke rol speelt de gemeente / LVC ? Welke juridische aspecten komen hier bij kijken?

Werkwijze

Eerst wordt onderzocht wat nodig is voor de exploitatie van een glasvezelnetwerk. Hierbij ontstaat inzicht in:

- exploitatie Rollen en verantwoordelijkheden bij
- Activiteiten
- Financiële stromen
- Juridische aspecten
- Eigendomsstructuur netwerk
- Wijze van toezicht

Op basis hiervan worden voorstellen voor een exploitatie organisatie en financieringswijze gepresenteerd, inclusief een risicoanalyse, dit wordt besproken in de stuurgroep. Het meest gewenste organisatiemodel wordt vervolgens verder uitgewerkt.

Daarnaast wordt geopteerd voor het breedbandfonds van de Provincie. Einde dit jaar kunnen daar projecten voor ingebracht worden.

Resultaat

Rapportage meest optimale structuur met afwegingskader, hier worden twee of meer varianten vergeleken.

Stap 2 Geografische scope

Doel

Bepalen welke gemeenten binnen dit haalbaarheidsonderzoek vallen. Wat is daarin kern en buitengebied? Om hoeveel huishoudens gaat dit dan? Wat kost de aanleg globaal per kern?

Werkwijze

Er zal worden geïnventariseerd in elke gemeente om hoeveel huishoudens het gaat en hoe dit verdeeld is over de kernen en buitengebieden .

Bij de diverse gemeenten zal afgetast worden hoe zij dit willen aanpakken. Uit verschillende initiatieven is duidelijk geworden dat breed samenwerken met meerdere gemeentes ook verlamrend kan werken, (ervaringen Heeze Leende). Het is aan te

bevelen om per gemeente de aanleg te kunnen realiseren. Welke voor en nadelen hier aan zitten zal worden onderzocht.

Resultaat

Advies inzake gezamenlijk optrekken of per gemeente verder uitwerken. De resultaten zullen worden verwerkt in de eindrapportage.

Stap 3 Draagvlakmeting (marktonderzoek)

Doel

Bepalen welke stakeholders deel willen nemen en zich willen inzetten voor het initiatief. Bepalen wat het marktpotentieel is onder de inwoners in het Land van Cuijk. Middels telefonische enquête / mailings zal worden afgetast hoe groot de belangstelling voor glasvezel is.

Werkwijze

Draagvlak is essentieel voor het welslagen van een dergelijk plan. Vanuit de verschillende gemeenten worden diverse instellingen benaderd:

- De wijk en dorpsraden
- Ondernemingsverenigingen;
- Woningbouwverenigingen/stichtingen;
- Verenigingsleven;
- Zorginstellingen;
- Scholen;
- Banken;
- Gemeente Land van Cuijk: burgemeesters, portefeuillehouders en ambtenaren;
- Overige geïnteresseerden.

Om vast te kunnen stellen of er voldoende interesse is in glasvezel, wordt in de tweede stap een marktonderzoek uitgevoerd. Dit marktonderzoek bestaat uit vijf onderdelen:

- Bepalen scope marktonderzoek: omvang gebied (stap 1), aantal geënquêteerden, wijze van benadering en onderzoeksvragen. Hoe komen we aan (mail)adressen. Hoe zorgen we ervoor, dat mensen de enquête invullen, (loterij)?;
- Aanbesteding marktonderzoek aan onderzoeksbureau;
- Aankondiging marktonderzoek door medewerkers communicatie en evt. wijk- en dorpsraden van de diverse gemeenten;
- Uitvoering marktonderzoek en analyse resultaten door onderzoeksbureau.

Om deze stappen uit te voeren, worden werksessies georganiseerd met een werkgroep bestaande uit medewerkers communicatie en eventueel wijk- en dorpsraden. Doel is om

de enquête zo doelgericht en efficiënt mogelijk voor te bereiden en uit te zetten om een zo betrouwbaar mogelijk marktonderzoek te leveren.

Resultaat:

Inzicht in het draagvlak en hoeveel contractanten in eerste instantie zouden willen deelnemen. Basis voor de eerste exploitatieopzet.

Stap 4 PVE opstellen

Doel

Aan welke technische en functionele eisen moet het net voldoen, met welke toekomstvoorzieningen dient rekening gehouden te worden.

Werkwijze

Op basis van beschikbare kennis in de markt en advies zullen de technische, functionele eisen in kaart worden gebracht. Voorts wordt ook gekeken naar de functionaliteiten die het netwerk zou moeten hebben. Het gaat dan om openheid van het netwerk, mogelijke diensten en eventuele toekomstmogelijkheden.

Resultaat

Een overzicht van de gewenste functies, mogelijke opties en tarieven. Daarbij de technische specificatie van de aan te leggen kabel en aanverwante zaken.

Stap 5 Juridische en planologische aspecten

Doel

Het inkaderen van de verschillende risico's. Indien de gemeente in een dergelijk net participeert al is het alleen in het voortraject, is het noodzakelijk om aan te tonen dat er geen sprake is van staatsteun. Dat kan op een aantal manieren.

Daarnaast dient inzicht verkregen te worden in de planologische aspecten, bestemmingsplan, aanlegvergunning etc.

Werkwijze

Er zijn verschillende manieren mogelijk om te voorkomen dat overheidsoptreden bij breedbandprojecten tot staatssteun leidt. Er gelden drie principes MEIP, DAEB en aanbesteden, hieruit zal een keuze moeten worden gemaakt.

1 Market Economy Investor Principle MEIP.

Dit betekent dat de gemeente naar rendement en risico deelneemt tegen exact dezelfde (financiële) voorwaarden als de andere (private)eigenaren.

2 Dienst van algemeen economisch belang (DAEB)

Middels het doorlopen van de procedure tot het aanmerken van de beschikbaarheid van het netwerk voor burger, bedrijf en instelling als dienst van algemeen economisch belang (DAEB), heeft men in Heeze Leende ongeoorloofde staatsteun ondervangen. Diensten van algemeen belang (DAB) omvatten markt- en niet-marktdiensten (economische en sociale activiteiten) die niet uitsluitend aan het marktmechanisme worden overgelaten. De overheid kan zo'n openbare dienstverplichting opdragen aan een onderneming als zij vaststelt dat de markt niet voldoende wordt gestimuleerd of wanneer de markt niet in voldoende mate in de publieke dienst kan voorzien. De vestiging van een DAEB veronderstelt dus een bepaald marktfalen.

3 Aanbesteden

Openbaar aanbesteden is volgens de Europese Commissie de beste manier om ervoor te zorgen dat de overheidsbijdrage beperkt blijft tot het minimumbedrag dat voor het specifieke project nodig is en dat voorwaarden van een steunregeling corresponderen met de marktprijs, dus dat de steun marktconform is.

Resultaat:

Een helder overzicht van de risico's en planologische aspecten.

Stap 6 Markttoets

Doel

Na ontwerp van het netwerk met opgestelde randvoorwaarden kunnen marktpartijen geconsulteerd worden om inzicht te krijgen in de prijsstelling. Tevens wordt duidelijk op welke onderdelen marktpartijen zouden willen participeren

Werkwijze

Diverse aannemers verzoeken in te schrijven op een bestek of resultaatsverplichting. Hieruit gerelateerd aan de doelstelling een keuze maken. Op basis van de keuze verdergaan met één of meerdere partijen.

Resultaat

Een duidelijk inzicht in de kostprijs van de diverse onderdelen in de aanleg van het totale net. Eindrapportage

5 Organisatie

Voor het doorlopen van alle processtappen is het noodzakelijk om een projectorganisatie in te richten. Zij zullen de verschillende processtappen initiëren en terugkoppelen naar een stuurgroep. Middels diverse werkgroepen kunnen taken verdeeld worden. Tevens is er een klankbordgroep waarin de stakeholders van de gemeente en gemeenschap zitting nemen, tevens hebben zij een belangrijke functie als het gaat om de promotie van breedband.

Voor het welslagen van een dergelijke initiatief is er veel commitment nodig in alle lagen van de gemeente en met name bij het management. Ook dienen de betrokken ambtenaren op tijd de nodige informatie te verstrekken en dus dienen zij tijd te hebben.

Projectteam:

Om bovengenoemde punten in beeld te krijgen zal er een projectteam worden samengesteld:

Projectleider namens de gemeente

Ambtelijke ondersteuning inzake: communicatie, geografie, aantal huishouden planologie etc.

Enquête bureau voor marktonderzoek

Adviseur: opzetten open netstructuur

Adviseur juridisch / financieel

Adviseur: technisch en functioneel PVE

In de eerste fase zal tevens meerdere werkgroepen worden gevormd bestaande uit vrijwilligers in het Land van Cuijk. Deze werkgroepen dienen specifieke onderdelen van het project nader uit te zoeken.

De projectleider van het projectteam koppelt op regelmatige basis de resultaten terug naar de stuurgroep.

Stuurgroep

De Stuurgroep bestaat uit de portefeuillehouders per gemeente. De stuurgroep is verantwoordelijk voor de besluitvorming tijdens het project. De stuurgroep komt 3 maal bij elkaar tijdens het project.

6 Financiële aspecten en planning

De werkzaamheden zoals voorgesteld in stap 1 tot en met 3 kunnen worden uitgevoerd met een doorlooptijd van circa 4 maanden. Bij een start van het project in september 2013 kan een afronding van de werkzaamheden in het eerste kwartaal van 2014 aan de orde zijn. Voorstel is om na goedkeuring van de opdracht bij de startbijeenkomst een detailplanning (inclusief overlegmomenten) met de Stuurgroep en projectgroep overeen te komen.

In de raming wordt er vanuit gegaan dat de diverse ambtelijke ondersteuning als het gaat om gegevensverstrekking niet doorbelast wordt. Verder dient er een aantal werkgroepen te worden geformeerd die belangeloos ondersteuning verrichten aan het wetslagen van het project.

Voor het doorlopen van stap 1 tot en met 3 is er € 28.000,- begroot. Dit budget geldt voor de gemeente Cuijk afzonderlijk. Indien andere gemeenten aansluiten treedt er synergy op.

Projectbudget

Het projectbudget in termen van uren is als volgt ingeschat:

Projectteamlid	Naam	Gemiddeld aantal dagen per week	Aantal weken	Totale belasting
Projectmanager		1 dag	14	14 dagen
Communicatie		1 dag	12	12 dagen
Adviseur netstructuur		1 dag	4	4 dagen
Adviseur juridisch		1 dag	8	8 dagen
Teamlid secretariaat / projectcontrol		0,5 dag	12	6 dagen

Kosten gemiddeld per medewerker €90,- per uur.

44 dagen = $44 \times 8 \times 80 = € 28.160,-$

Vanuit het doorlopen traject in Heeze Leende is bekend dat het gehele traject tot aan uitvoering zeker 2 ton heeft gekost. Deze kosten zijn bij realisatie van het project terug te halen uit de exploitatie. In het voortraject zal inzichtelijk worden gemaakt hoe deze in de exploitatie worden ingebracht en verantwoord.

Subsidie:

Voor de eerste fasen wordt mede gekeken naar subsidiefondsen.

Breedbandfonds provincie Brabant:

Hierin wordt € 50 mln. beschikbaar gesteld als revolving fund om breedbandprojecten te stimuleren.

Subsidie leefbaarheid kleine kernen

Voorwaarde voor subsidie is dat de subsidieaanvrager deelnemer is van een samenwerkingsverband dat bestaat uit een groep georganiseerde burgers en ten minste uit één of meer van de volgende organisaties:

- maatschappelijke organisatie
- zorginstelling of medisch centrum
- een onderzoeksorganisatie
- een commerciële onderneming
- een overheidsinstelling

Het totale budget voor de periode van 1 november 2013 tot en met 31 december 2013 is € 4.800.000,- waarbij de maximale subsidie € 500.000,- per project bedraagt.

Synergy aansluiten gemeente St Anthonis Grave Mill:

Het ligt in de bedoeling om de kleinere kernen te vragen zich aan te sluiten bij dit initiatief. Indien er tijdig besloten wordt om mee te gaan met het onderzoek is het mogelijk om enige synergy te bewerkstelligen in deze onderzoeksfase.

In het algemeen zou dit een kostenbesparing op kunnen leveren van zo'n 30% voor de kleinere gemeenten. Dit zou neerkomen op € 19.000,- per gemeente, (Grave, Mill, St. Anthonis).